

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240
DK Danmark

Dato: 7. december 2020
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Rune Bæk Krogh
Sagsnr.: 2020-0030-4917
Dok.: 1721588

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 114 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 14. oktober 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Louise Black Mogensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 114 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren oplyse antallet af forurettede og anklagerens begrundelse for kun at gå i retten med få af tilfældene i sagskomplekset, der bl.a. indeholder politiets journalnummer 01LC-76141-02878-19, jf. dommen fra retten i Lyngby nr. 1-5879/2019?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Statsadvokaten i København, der har indhentet en udtalelse fra Nordsjællands Politi, som bl.a. har oplyst følgende:

Overordnet beskrivelse af sagskomplekset med j.nr. 01LC-76141-02878-19

I juli 2019 indledte Nordsjællands Politi en efterforskning vedrørende j.nr. 01LC-76141-02878-19 under projektnavnet ”Golddigger”. Baggrunden var, at Nordsjællands Politi havde modtaget en række anmeldelser om, at flere personer ringede til forskellige forurettede og franarrede dem deres NemiD-oplysninger mv., hvorefter de forurettedes NemiD-oplysninger blev misbrugt til databedragerier, f.eks. ved at tømme bankkonti via netbank, oprette lån og købe ting på kredit i de forurettedes navne.

På grund af sagens forventede omfang og kompleksitet blev der fra begyndelsen sat fire efterforskere på sagen samt tilknyttet en specialanklager til at bistå politiet med indhentelse af kendelser mv.

Efterforskningen omfattede indledningsvist forhold begået mod 15 forurettede. Der var i alle tilfælde tale om misbrug af oplysninger fra fysiske personer. I perioden fra december 2019 til februar 2020 blev der begået yderligere bedrageriforhold af tre af de fem tiltalte, hvorfor antallet af forurettede steg fra 15 til 47 fysiske personer. Samlet set indeholder sagskomplekset fem tiltalte.

De enkelte sager i sagskomplekset

1. Den 2. august 2019 blev den første af i alt fem personer anholdt og varetægtsfængslet.

Personen blev dømt den 20. december 2019 ved Retten i Lyngby (nr. 1-5879/2019).

Sagen blev behandlet som en tilståelsessag, hvor sagen blev fremmet i forhold til 12 forurettede (fysiske personer). Personen var oprindeligt sigtet for forhold, der vedrørte 15 forurettede, men det var anklagemyndighedens vurdering, at det ikke mod den dømtes benægtelse kunne bevises uden for en hver rimelig tvivl, at han var skyldig i bedrageri/databedrageri i forhold til tre af de forurettede, hvorfor forholdene blev frafaldet i retten.

Anklagemyndigheden nedlagde på vegne af de forurettede fysiske personer og juridiske personer (banker mv.) erstatningskrav i sagen. Retten tilkendte tre af de forurettede fysiske personer erstatning for dele af deres krav. Spørgsmålet om erstatning blev udskudt til civilt søgsmål for så vidt angår de øvrige krav. Dette skyldtes, at det for disse krav ikke var afklaret, om erstatningen skulle tilfalde den fysiske person eller den juridiske person.

Retten lagde i relation til de fremsatte erstatningskrav, som ikke blev taget under påkendelse, jf. retsplejelovens § 992, stk. 1, vægt på, at det ikke fremgår af det materiale, der blev fremlagt i retten, om erstatningskravene for optagne lån tilkommer bankerne eller de forurettede privatpersoner. De øvrige erstatningskrav, som retten tog til følge, vedrørte forhold, hvor den tiltalte uberettiget havde hævet/overført et beløb fra forurettedes bankkonto, hvorved den forurettede privatperson led et tilsvarende formuetab.

2. Den anden af de fem tiltalte blev den 5. november 2019 dømt ved Retten i Lyngby.

Sagen blev behandlet som en tilståelsessag og fremmet i forhold til 11 ud af 15 forurettede fysiske personer i sagskomplekset. I forhold til de øvrige fysiske forurettede, var det anklagemyndighedens vurdering, at det ikke uden for enhver rimelig tvivl kunne bevises, at den dømte var skyldig i bedrageri/databedrageri mod de 4 forurettede.

Anklagemyndigheden nedlagde ikke erstatningskrav på vegne af de forurettede, bl.a. fordi anklagemyndigheden vurderede, at det ville være til væsentlig ulempe at medtage erstatningskravene, jf. retsplejelovens § 991, stk. 2, jf. stk. 1.

3. Den 30. juni 2020 blev den tredje af de fem tiltalte i sagskomplekset dømt ved Retten i Lyngby. Sagskomplekset omfattede på dette tidspunkt 47 forurettede fysiske personer, idet en række bedragerier begået i perioden december 2019 til februar 2020 indgik i komplekset.

Sagen blev behandlet som en tilståelsessag ved Retten i Lyngby, hvor sagen blev fremmet i forhold til 17 forurettede fysiske personer i sagskomplekset. Alle forholdene var begået i perioden december 2019 til februar 2020. I forhold til de 30 øvrige fysiske

forurettede i sagskomplekset var det anklagemyndighedens vurdering, at det ikke kunne bevises uden for en hver rimelig tvivl, at den dømte deltog i bedragerierne begået før december 2019.

Under sagens behandling i retten forsøgte anklagemyndigheden at nedlægge erstatningskrav på vegne af de forurettede fysiske personer og juridiske personer (banker mv.). Behandlingen af de mange erstatningskrav vanskeliggjorde dog behandlingen af straffesagen og kunne derfor ikke ske uden væsentlig ulempe. Efter drøftelser mellem anklageren og retsformanden anmodede retten anklagemyndigheden om ikke at fremsætte erstatningskrav i sagen og tilkendegav samtidig, at de krav, hvor det ikke var afklaret, om erstatningen skulle tilfalde den fysiske person eller den juridiske person, måtte forventes udskudt til civilt søgsmål, hvilket drejede sig om størstedelen af erstatningskravene. Anklagemyndigheden traf derfor i overensstemmelse med rettens anmodning beslutning om ikke at nedlægge erstatningskrav på vegne af de forurettede, jf. retsplejelovens § 991, stk. 2, jf. stk. 1.

4. Den 10. august 2020 blev den fjerde af de fem tiltalte i sagskomplekset dømt ved Retten i Lyngby. Sagen blev behandlet som en tilståelsessag og fremmet i forhold til 16 forurettede fysiske personer i sagskomplekset. Alle forholdene var begået i perioden december 2019 til februar 2020. I forhold til de 31 øvrige fysiske forurettede var det anklagemyndighedens vurdering, at det ikke kunne bevises uden for enhver rimelig tvivl, at den dømte havde deltaget i bedragerierne begået før medio december 2019.

Under sagens behandling i retten blev der af anklagemyndigheden nedlagt erstatningskrav på vegne af de forurettede, som havde anmodet herom. I dommen henskød retten alle erstatningskrav til civilt søgsmål.

Retten lagde herved bl.a. vægt på, at det ikke fremstår tilstrækkeligt klart, om erstatningskravene tilkommer de forurettede privatpersoner eller bankerne, der i flere tilfælde ses at have forbeholdt deres ret mod forurettede privatpersoner. Retten lagde endvidere vægt på, at anklagemyndigheden ikke havde fremsat krav vedrørende mange af de øvrige forurettede.

5. Den 2. oktober 2020 blev den sidste af de fem tiltalte i sagskomplekset dømt ved Retten i Lyngby.

Sagen blev behandlet som en tilståelsessag, og fremmet i forhold til 12 ud af samlet 47 forurettede fysiske personer. I forhold til de øvrige 35 forurettede fysiske personer var det anklagemyndighedens vurdering, at det mod den dømtes benægtelse ikke kunne bevises uden for en hver rimelig tvivl, at han var skyldig i bedrageri/databedrageri mod disse forurettede, bl.a.

fordi han blev varetægtsfængslet ultimo december 2019.

Forud for hovedforhandlingen i sagen var spørgsmålet om de forurettedes erstatningskrav drøftet på et forberedende retsmøde med retten og forsvareren. Retten ønskede, at anklagemyndigheden skulle udarbejde et omfattende materiale omkring erstatningskravene i sagen og tilkendegav samtidig, at på baggrund af de øvrige domme i sagskomplekset måtte det forventes, at de krav, hvor det ikke var afklaret, om erstatningen skulle tilfalde den fysiske person eller den juridiske person, ville blive udskudt til civilt søgsmål, hvilket udgjorde hovedparten af erstatningskravene. Anklagemyndigheden vurderede på den baggrund, at det ville være til væsentlig ulempe at medtage erstatningskrav under sagen, jf. retsplejelovens § 991, stk. 2, jf. stk. 1.

6. Som det fremgår af ovenstående vurderede retten, at størstedelen af de fremsatte erstatningskrav skulle udskydes til et civilt søgsmål. Spørgsmålet om erstatning i disse sager vil i givet fald skulle behandles ved en civilretlig sag. Det er på den baggrund ikke muligt for Rigsadvokaten at redegøre for hæftelsen i de konkrete sager, herunder om kravet tilkommer banken eller den fysiske forurettede.

Rigsadvokaten kan endvidere ikke redegøre for hæftelsen i konkrete sager, som anklagemyndigheden efter en konkret bevisvurdering valgte at frafalde, idet erstatningskravene i disse sager følger det strafferetlige forhold og dermed ikke er blevet behandlet i retten. Der er således ikke taget særskilt stilling til hæftelsen i de enkelte sager, som skal afklares ved et civilt søgsmål.

For så vidt angår de erstatningskrav, som ikke har været indbragt for retten i forbindelse med de konkrete straffesager, f.eks. erstatningskravene i de sager, der blev afgjort ved Lyngby Rets dom af 5. november 2019, kan Rigsadvokaten heller ikke redegøre for hæftelsen, idet anklagemyndigheden i en sådan proces ikke tager stilling til de erstatningsretlige spørgsmål og dermed hæftelsen i de konkrete sager. Der er således heller ikke i disse sager taget særskilt stilling til hæftelsen i de enkelte sager, som skal afklares ved et civilt søgsmål.

Spørgsmålet om hæftelse for optagne lån er således en civilretlig problemstilling, som henhører under domstolenes kompetence.

Statsadvokaten i København har supplerende oplyst, at der ikke på nuværende tidspunkt ses at være registreret ankesager hos Statsadvokaten i København med relation til det pågældende sagskompleks.

Rigsadvokaten kan tilslutte sig udtalelserne fra henholdsvis Nordsjællands Politi og Statsadvokaten i København.”

Justitsministeriet kan endvidere henvide til ministeriets besvarelse af 11. november 2020 af spørgsmål nr. 112 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.